

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 10 czerwca 2026 r.

Poz. 4548

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.109.2026.4

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 29 maja 2026 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684, z późn. zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr XXIV/229/2026 Rady Powiatu Konińskiego z dnia 29 kwietnia 2026 r. w sprawie przyjęcia powiatowego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Koniński oraz określenia szczegółowych zasad i trybu udzielania stypendiów i nagród uzdolnionym uczniom szkół i placówek, dla których organem prowadzącym jest Powiat Koniński - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 29 kwietnia 2026 r. Rada Powiatu Konińskiego podjęła uchwałę nr XXIV/229/2026 w sprawie przyjęcia powiatowego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Koniński oraz określenia szczegółowych zasad i trybu udzielania stypendiów i nagród uzdolnionym uczniom szkół i placówek, dla których organem prowadzącym jest Powiat Koniński, dalej jako: „uchwała”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 12 pkt 10 a i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 z późn. zm.), w związku z art. 90 t ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 4 maja 2026 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Podstawę prawną podjęcia uchwały stanowi art. 90t ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 poz. 881), dalej jako: „ustawa”. Zgodnie z treścią art. 90t ust. 1 ustawy: "Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży; 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży". W myśl art. 90t ust. 4 ustawy: "W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze".

Zasadne jest wskazanie, że przepis art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) stanowi, iż organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie mogą ustanawiać akty prawa miejscowego obowiązujące na

obszarze działania tych organów, natomiast zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. W myśl wskazanego przepisu Konstytucji RP tylko uchwały organów samorządu terytorialnego, które zawierają normy generalne i abstrakcyjne, powszechnie obowiązujące, mogą być traktowane jako akty prawa miejscowego.

Przedmiotową uchwałą Rada Powiatu Konińskiego przyjęła powiatowy program wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Koniński oraz określiła szczegółowe zasad i trybu udzielania stypendiów i nagród uzdolnionym uczniom szkół i placówek, dla których organem prowadzącym jest Powiat Koniński. Ponadto w myśl § 1 ust. 1 uchwały Rada Powiatu Konińskiego postanowiła, iż: „Przyjmuje się powiatowy program wspierania edukacji uzdolnionych uczniów (dzieci i młodzieży) szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Koniński, zwany dalej „Programem”.

Organ nadzoru zwraca uwagę, że tytuł uchwały oraz przepis § 1 ust. 1 wskazują, że uchwała ta kierowana jest wyłącznie do uczniów szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Koniński.

Z treści art. 90t ust. 4 ustawy wynika jednak, że tego typu uchwały winny być kierowane do dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, bez względu na ich miejsce zamieszkania oraz bez względu na podmiot prowadzący szkołę. Jedynym kryterium wyznaczającym krąg podmiotowy uprawnionych do korzystania z lokalnego programu wsparcia jest zatem pobieranie nauki na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego oraz bycie uczniem uzdolnionym, posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce. Tym samym oceniana uchwała winna być kierowana nie tylko do uczniów szkół i placówek prowadzonych przez Powiat Koniński.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z 18 marca 2021 r., III SA/GI 63/21 (CBOSA), zajął stanowisko, zgodnie z którym: "Ustawodawca nie wprowadził różnicowania na organ prowadzący szkołę, do której uczęszcza uczeń. Ustawa nie różnicuje placówek oświatowych na szkoły prowadzone przez daną gminę (tzw. szkoły publiczne) i szkoły, których nie prowadzi dana gmina (czyli szkoły prywatne i inne szkoły publiczne – nieprowadzone jednak przez gminę). Z pomocy korzystać mają uczniowie szkół działających na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na ich miejsce zamieszkania. Z regulacji ustawowej wynika, że nie jest istotne miejsce zamieszkania danego ucznia, lecz jedynie fakt, że pobiera naukę w szkole na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. W konsekwencji, uchwała programowa nie może wykluczyć uczniów szkół niepublicznych (prywatnych) a także publicznych szkół niesamorządowych. Uczniowie ci bowiem z mocy ustawy znajdują się w kręgu podmiotów uprawnionych do otrzymania pomocy wynikającej z programu w formie stypendium. Pomoc ta jest udzielana po spełnieniu dodatkowych wymogów, określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przy uwzględnieniu potrzeb edukacyjnych na danym obszarze".

Podobnie wypowiedział się w przedmiotowej sprawie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z 29 czerwca 2021 r., II SA/OI 289/21 (CBOSA): "Z regulacji art. 90t ust. 1 pkt 2 u.s.o. oraz art. 90t ust. 4 u.s.o. wynika, że organ jednostki samorządu terytorialnego ma prawo tworzyć program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży (...). Jedynym kryterium przy tworzeniu takiego programu, przewidzianym przez ustawodawcę, jest kategoria posiadania przez ucznia cechy uzdolnienia. Wynika z tego, że intencją ustawodawcy jest zapewnienie pomocy uczniom uzdolnionym. Program wsparcia powinien być ustalony w taki sposób, żeby zapewnić pomoc uczniom uzdolnionym - wszystkim uczniom pobierającym naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania ucznia, jak też bez względu na organ prowadzący szkołę".

W konsekwencji za istotnie naruszającą art. 90t ust. 4 ustawy uznać należy uchwałę, która kieruje wsparcie wyłącznie do uzdolnionych uczniów uczęszczających do szkół i placówek, dla których organem prowadzącym jest Powiat Koniński, jak ma to miejsce w niniejszym przypadku.

W § 4 uchwały rada powiatu postanowiła, że: „Jako formy realizacji programu ustanawia się dla uczniów: 1) stypendium Starosty Konińskiego; 2) nagrodę Starosty Konińskiego (ust. 1). Stypendium i nagroda są świadczeniami pieniężnymi przyznawanymi przez Zarząd Powiatu Konińskiego w ramach środków finansowych przeznaczonych na ten cel w budżecie Powiatu Konińskiego na dany rok budżetowy" (ust. 2). Zgodnie z § 8 ust. 3 uchwały: „Wysokość stypendium ustala Zarząd Powiatu Konińskiego.”.

W ocenie organu nadzoru, powyższą regulacją Rada Powiatu Konińskiego nie wypełniła delegacji ustawowej wynikającej z treści art. 90t ust. 4 ustawy. Ustawodawca wymaga, aby organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w przedmiotowej uchwale określił obligatoryjnie m.in. formy i zakres

udzielanej pomocy. W przedmiotowej uchwale rada nie określiła w sposób konkretny zakresu tej pomocy (tj. wysokości stypendium i wysokości nagrody), tym samym kwestię tę pozostawiła w gestii organu wykonawczego.

Jak wyjaśnił Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu wyroku z 18 czerwca 2024 r. III OSK 2735/22: „Pod pojęciem określenia form i zakresu pomocy nie wystarczy wskazanie, że taką pomocą będzie np. stypendium. Należy określić kwotę takiego lub takich stypendiów, przy czym kwoty te mogą być zróżnicowane, a przez to także kwoty przyznawanych stypendiów nie muszą być identyczne”. Sąd ten zwrócił uwagę, że w orzecznictwie sądowym „wyraźnie dominuje pogląd, zgodnie z którym uchwała podejmowana na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty powinna wskazywać wysokość stypendiów lub innych form pomocy i jest to wyłączna kompetencja organu stanowiącego, której nie można delegować na żaden inny organ (por. prawomocny wyrok WSA w Olsztynie z 15 czerwca 2021r. sygn. akt II SA/OI 273/21; prawomocny wyrok WSA w Poznaniu z 6 lutego 2019 r. sygn. akt IV SA/Po 1061/18; prawomocny wyrok WSA w Olsztynie z 27 kwietnia 2021 r. sygn. akt II SA/OI 266/21)”.

Organ nadzoru podziela w tym zakresie także stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie wyrażone w uzasadnieniu wyroku z 6 lipca 2021 r. II SA/OI 248/21, według którego: „Brzmienie art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje, że to organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki, formy i zakres pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach. Zatem to do wyłącznej kompetencji rady gminy należy określenie wszelkich warunków, od spełnienia których zależeć będzie skuteczne przyznanie stypendium dla zdolnego ucznia oraz ustalenie porządku jego przyznawania, rozumianego jako system działań, uwzględniający określoną kolejność i hierarchię uzależnionych wzajemnie zdarzeń. Ponadto, art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje, że to rada ustala, czy będzie to pomoc pieniężna, czy rzeczowa oraz jej zakres, pod pojęciem którego mieści się także wysokość pomocy pieniężnej”. Brak określenia w uchwale zakresu pomocy, tj. wysokości stypendium, przy jednoczesnym scedowaniu tej kompetencji na organ wykonawczy, stanowi naruszenie prawa uzasadniające stwierdzenie nieważności uchwały (por. wyrok WSA w Olsztynie z 15 czerwca 2021 r. II SA/OI 273/21).

W świetle powyższego uznać należy, że przepisy uchwały, na podstawie których Rada Powiatu Konińskiego w istocie scedowała na Zarząd Powiatu Konińskiego własną kompetencję uchwałodawczą w zakresie ustalenia zakresu udzielanej pomocy (tj. wysokości stypendiów i nagród), nie stanowi prawidłowego wypełnienia normy kompetencyjnej wynikającej z art. 90t ust. 4 ustawy. Regulacja ta w sposób istotny narusza prawo, pozbawiona jest ona obligatoryjnego, wymaganego przez ustawodawcę elementu. Tym samym koniecznym jest stwierdzenie nieważności całej uchwały, jako podjętej z istotnym naruszeniem art. 90t ust. 4 ustawy.

Na podstawie § 6 ust. 1 uchwały: „Z wnioskiem o przyznanie stypendium, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do uchwały występuje dyrektor szkoły, do której uczęszcza uczeń.”. W myśl § 11 uchwały: „Z wnioskiem o przyznanie nagrody, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do uchwały, występuje dyrektor szkoły (po zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną), do której uczęszcza uczeń.”.

Powyższe regulacje uchwały ograniczają krąg osób, które mogą formalnie złożyć stosowne wnioski o przyznanie stypendium/nagrody, przyznając takie uprawnienie wyłącznie dyrektorom szkół. Zdaniem organu nadzoru, takie ograniczenie nie ma żadnego umocowania ustawowego i wyklucza osoby uprawnione - tj. uczniów działających poprzez swoich przedstawicieli ustawowych (a w przypadku uczniów pełnoletnich - samodzielnie) z możliwości ubiegania się o uzyskanie pomocy, o której mowa w uchwale. Należy wskazać, iż art. 90t ust. 4 ustawy nie upoważnia rady powiatu do ustanowienia ograniczenia co do możliwości wnoszenia wniosku tylko przez dyrektora danej szkoły. Organ nadzoru podziela w tym zakresie stanowisko WSA w Łodzi wyrażone w wyroku z dnia 25 kwietnia 2025 r., III SA/Łd 140/25, CBOSA, w którym Sąd uznał analogiczną regulację za naruszającą prawo w sposób istotny.

Ponadto organ nadzoru wskazuje, że wzór wniosku o przyznanie stypendium czy nagrodę może jedynie mieć charakter pomocniczy i nie może być traktowany jako jedynie obowiązujący. Rada zatem w niniejszym przypadku bezpodstawnie wprowadziła obligatoryjny wymóg złożenia takich wniosków zgodnie z ustalonym wzorem. WSA w Poznaniu w wyroku z 6 lutego 2019 r., IV SA/Po 1061/18, CBOSA, zajął stanowisko, według którego: "delegacja wynikająca z art. 90t ust. 4 u.s.o. uprawnia radę do określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakresu tej pomocy, w tym stypendiów dla uzdolnionych uczniów oraz trybu postępowania w tych sprawach, co nie stanowi przeszkody do uchwalenia wzoru wniosku, jednak traktowany może być jedynie jako forma pomocy dla wnioskodawcy,

a nie warunek formalny, który nie będzie rozpatrywany w przypadku braku złożenia wniosku na uchwalonym załączniku”.

W § 6 ust. 2 uchwały rada postanowiła, iż: „Dyrektor szkoły ponosi pełną odpowiedzialność za prawdziwość danych podanych przez szkołę we wnioskach o przyznanie stypendium.”.

Zdaniem organu nadzoru norma kompetencyjna wynikająca z art. 90t ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy nie obejmuje upoważnienia do stanowienia przepisów w zakresie odpowiedzialności cywilnej czy karnej za prawdziwość danych zawartych we wnioskach o przyznanie stypendium (nagrody). W pojęciu warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, form i zakresu tej pomocy, nie mieści się bowiem regulacja dotycząca odpowiedzialności podmiotów składających wnioski o przyznanie tej pomocy. Przywołana norma nie uprawnia zatem do wprowadzania do aktu prawa miejscowego jakichkolwiek przepisów ustalających lub modyfikujących odpowiedzialność prawną.

W tym stanie rzeczy, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

wz. Wojewody Wielkopolskiego
(-) Karolina Fabiś-Szulc
I Wicewojewoda Wielkopolski
(kwalifikowany podpis elektroniczny)

Otrzymują:

Rada Powiatu Konińskiego

Zarząd Powiatu Konińskiego